

ממורת הש"ס

ה'ס כקי ככן. כפרס ועזייה וידוע מי קרוי פרס ועזייה: עוף ככא כסימן אחד טהור. אם יודע שאין דומה לכן ואין שמו פרס ועזייה אבל אם שמו פרס חיישין שמה מינו הוא: כסימן אחד טמא. שמה פרס ועזייה וזמנה ה': ככ' מנסק פרס ועזייה ומנסקה כל שאר עופות טמאין דלית להו מלתא חוץ מעורב: סודורי. הוא אישטורי"ל: מפני שיש לו זפק. ואין זה מאותן שני סימנים שבעורב ומ"מ אין לו אלא שני ולרבי אליעזר מפני שרגיל לשתין עם העורבים מחזיקו מ'ממנו וכדתינא ^(א) [נהוילג] [ב"ק גז:] רבי אליעזר אומר לא על חנם זכיר הולך אל עורב אלא מפני שהוא מינו: סנונים. ארובי"ל"א: עוף ככא כסימן אחד טהור. ואפילו אין בקי בהן ובשמותיהן דלא חיישין למהא פרס ועזייה הן כדמפרש לקמיה דלא שכימי נישוכ אלא כמדכרות: והני מילי דלא דריס. כי במסכתין ביה סימן אחד מחזיקין ליה כטהור כל כמה דלא חזינן ליה דדריס. ונראה לי שכל עוף הנותן רגלו על האוכל כשהוא אוכלו ומחזיקו כרגלו הוא יורד ולא יעטל כולו אלא פיו הוא לדיקה וכן דרך העורבים שגדלן כנחש שקורין קוא"ה: הא דרב נחמן מצי. דלמר לעיל דבעינן בקי ואי לא חיישין לפרס ועזייה: מאי איכא. למאי ניחוש: המפרט. אשגרט"ר כגע"ז: ע"ה מלורט. שהוא לפור האמור כבורה: מר וטרא מפני שבי. להא דלמימר ללשנא קמא דלמימר דפקק הלכתא כרבי אליעזר דלסר ליה דרב יהודה דמכא דהא דלמחר מלורט וטרא כביד טהורות כמיכ"ס: הכי גרסינן היינו דקמי פנונים לבנה ולא גרסינן שנחלקו בה. דלאו דלרב יהודה קאי אלא אמתיני דקמי ליתניהו להביא סנונית לבנה: לאפוקי דביס. הגבלות והדרות נקירות הנחש ושחורות הן: ספיל. מין יונה הוא: ופסול משום טורין. אם לא להניחו משחזקין כמורת חורין כדלמרינן

הנהגות הב"ח

(א) נבי הירו דקמי סנונית ככיל יחיות וי הוא מחק:

אלו טרפות פרק שלישי הולין

סב.

עין משפט
נר מצוה

בבקי בהן ובשמותיהן. כדכין בהן ובשמותיהן. עוף כסימן אחד טהור. הוא מצי למימר טהור והוא שיכיר פרס ועזייה: רבי אליעזר אומר להביא את מרזי. מרזי הוא דפליגי רבנן עליה אבל מודו ללמינו אמא לרביי שאר עופות הדומין להן: מפני שיש להם זפק. מפני שקורקבנו נקלק משמע דהקן סימנין ליתניהו בעורב ורבי אליעזר סבר דאפילו הכי אפשר דהו מין עורב ואין לחוש אם אין שני סימני טהרה של עורב ומינו שוין ורבנן סברי כיון דאין שוין א"כ אינו מינו וה"ר יצחק כה"ר מלך נדק בעורב שאט קורין קורב"ל כגע"ז ומלא שש לו אלצע ימיה חפק ומתוך כך היה רוזה לפרש שמעתתא דהלכא והלא אנשי כפר מרתא אולקין אותן א"כ ממירין בהן שאין מין עורב ולא מימי טעמא דיש לו זפק לאפוקי מעורב עורב נמי יש לו זפק אלא מפרש הטעם למה אולקין אותו שרואין בו סימני טהרה שיש לו זפק שהוא סימן טהרה וגם אינו דורס אלא זה לא הולך לפרש דפשיטא דכל עוף הדורס טמא וממילא מימי טהרה מלאכה ליה א"כ ממירין בו שאינו מין עורב וקשה לפירוש הרבי"ס דלא עורב יש לו אנצט יתרה חפק א"כ אין קרקבנו נקלק דורס ואי אפשר למר כן דמלמר רב נחמן עוף הנכא בשני סימנין טהור והוא שיכיר עורב ועל כרחק חד מהקן שני סימנין אינו דורס דכל עוף הדורס טמא ומדלכא לאפוקי עורב ש"מ דעורב אינו דורס ואפשר דאותו שאטו חפק קורב"ל שיש בו אנצט יתרה חפק כמו כן אינו דורס והו"מ מ"ט עופות אבל אם נסתבר לנו שהוא רק כלומר שמוציא הזרע דרך הפה א"כ זהו עורב ודאי דלמר בתלק (סנהדרין קמ:) שהוא משלשה שמשמו כמיכה ולקו ונלטרך למהוק ולפרש דה"ק כל ככ' סימנין טהור פירוש שאטו מוצאין סלשם שני סימנין והשלישי אינו כה דלית ביה

רנה א מ"י פ"א מהכ"ר
מחללות אסורות
הלכה נו"ר ח' ספג עשין
סנ טושי"ר י"ד סמנ פכ
ספי"ב:
דעי רש"י
אישטורי"ל. זורז.
ארובי"ל. א. סנונית.
קאו"ה. א. קק.
אשגרט"ר
[אישטורי"ל]. לגר.

רבינו גרשום

הוא שיכיר עורב. כלומר דאית ליה תרי וטמא: אמר אמימר הלכתא עוף הבא בסימן אחד טהור. כלומר בעינן שלא יהיה דורס ועוד ש"י אחד שהן ב' סימנין: הא דרב נחמן מצי. כלומר דרב נחמן לא בעי או אלא חד ש"י שלא יהא דורס ואיבעית תיבא משום דפרי ועזייה לא שכיח בישוב כלומר פרס ועזייה חד מיניהו לא דריס ואי על פ"ן טמא ומכל סקוקים כיון דלא שכיחי בישוב עוף הבא בסימן שאינו דורס טהור וליבא למפיקה בפרס ועזייה לאפוקי הני דבתי דאובמ"י כלומר היא' לרביי הכל אסרה. כל העופות

(א) נוזה דל"ל דרב נחמן הא כ"ל דלא לא היה בקי בהן ובשמותיהן עוף הבא בסימן אחד טמא ואפי' אם הסימן הוא לפרס

היה בקי בהן ובשמותיהן עוף הבא בסימן אחד טהור לא היה בקי בהן ובשמותיהן בסימן אחד טמא בשני סימנין טהור והוא שיכיר עורב עורב ותו לא והתיבא עורב זה עורב למינו ר' אליעזר אומר להביא את החרור אמרו לו לר' אליעזר והלא אנשי כפר תמרתא שביהודה היו אוכלים אותן מפני שיש להן זפק אמר להם אף הן עתידין ליתן את הדין דבר ר"א אחר ^(א) למיניהו להביא סנונית לבנה דברי ר"א אמרו לו והלא אנשי גליל העליון אוכלים אותן מפני שקורבנו נקלק אמר להם אף הן עתידין ליתן את הדין אלא עורב וכל מין עורב אמר אמימר והלכתא עוף הבא בסימן אחד טהור והוא דלא דריס א"ל רב אשי לאמימר הא דרב נחמן מאי א"ל ^(א) ולא שמייע לי כלומר לא סבירא לי מאי איכא משום פרס ועזייה ליתניהו בישוב אמר רב יהודה עוף המסרט כשר לטהרת מצורע וזו היא סנונית לבנה שנחלקו בה ר' אליעזר וחכמים אמר אמימר בחיורא כרסה כולי עלמא לא פליגי דשירא כי פליגי בדירוקא כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כר"א מר זוטרא מתני הכי בדירוקא כרסה כולי עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי בדחיורא כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כרבנן דשרו בשלמא למ"ב בחיורא כרסה פליגי היינו דקתני ^(ב) זו היא סנונית לבנה לבנה בדירוקא פליגי ^(ב) מאי זו היא סנונית לבנה לאפוקי דבתי דאובמתי אמר רחבה אמר רבי יהודה תסיל פסול משום תורין וכשר משום בני יונה דאיציפי ותורין בני יונה כשרין משום תורין ופסולין משום בני יונה מתיב רב דניאל בר רב קטינא ^(ג) כל העופות פוסלין

השלישי נדחי ולא נדקטא אם הוא דורס או לאו ואם נכיר שאין זה עורב אין לחוש שמה דורס הוא שאין עוף בשני סימנים דורס אלא עורב ומינו נכדך ואם היה דורס א"כ היה העוף טמא דכל עוף הדורס פוסלין עורב ומינו נכדך ואם היה דורס אלא ודאי אינו דורס ומ"מ לא נסתפקו בהשעה עשר עופות הדדרי כנוליה מלתא סימנין כי נאלמר דכולם דורסין והג' סימנים האחרים הוא שיש בהם נפקא מינה לפי זה כפירוש הקונטרס דהא דקמי כל שיש לו אנצט יתרה חפק וקרקבנו נקלק בדבר אשמועינן דכל עוף הדורס טמא ולא כפירוש ר"ת ולא נמיר בג' סימנין הללו שום עוף עד שאינו דורס כי הג' הדרי כנוליה ומייהו אין הלשון משמע כן דהא בב' סימנים משמע שדקבנו שאין לו יומר דומיא דכא כסימן אחד דכולה שמעתא דממע דברור לנו שאין לו אלא סימן אחד דאי מספקא לן א"כ הו"מ ספק עורב ומשמע דלא בעינן שיכיר עורב כשכא כסימן אחד וא"מ דלעיל משמע דסימן רביעי לא הדר כנוליה דלמיהו אלא או כפרס או בעזייה ולרבי אליעזר משכח לה כוליה סימני טהרה בעורב ומינו לפי פשט ההלכה דמשמע דחפק וקורקבנו נקלק שהם סימן טהרה צוריר וסנונית לבנה ובעורב ליה סימני טהרה האחרים וא"כ בעורב ומינו איכא ד' סימני טהרה ונכסמון פסק הלכה כר' אליעזר ומשמע דהלכה כרבי חיאל לדלמך עוף הבא בסימן אחד טהור לפי שאינו דומה לנשר ואסקנא לדדייה דחד לא משכח לה אלא בפרס או בעזייה ואפילו לפירוש הרבי"ס דלמר שעורב יש לו אנצט יתרה חפק מ"מ כיון דרבי אליעזר משב סנונית מין עורב וקורקבנו נקלק דקתני ומדרס נמי לא דריס מדלכלי ליה אנשי גליל אלהא משכח להו כוליה סימני טהרה בעורב ומינו ונראה לפרש דבהכי פליגי רבי אליעזר ורבנן דזפק של זכיר קטן הוא וקורקבנו של סנונית לא מצורא לקלפה בידיים ולא חשיב ליה רבי אליעזר זפק וקליפה: והוא דא"ה דריס. פירש בקונטרס דמשכחת ביה סימן אחד מחזיקין ליה כטהור כל כמה דלא חזינן ליה דדריס וקשה אמאי טהור שמה עורב הוא שיש לו שני סימני טהרה ועוד דמשמע דאי היה פרס ועזייה שכימי נישוכ אלא כמדכרות: והני מילי דלא דריס. ונראה לי שכל עוף הנותן רגלו על האוכל כשהוא אוכלו ומחזיקו כרגלו הוא יורד ולא יעטל כולו אלא פיו הוא לדיקה וכן דרך העורבים שגדלן כנחש שקורין קוא"ה: הא דרב נחמן מצי. דלמר לעיל דבעינן בקי ואי לא חיישין לפרס ועזייה: מאי איכא. למאי ניחוש: המפרט. אשגרט"ר כגע"ז: ע"ה מלורט. שהוא לפור האמור כבורה: מר וטרא מפני שבי. להא דלמימר ללשנא קמא דלמימר דפקק הלכתא כרבי אליעזר דלסר ליה דרב יהודה דמכא דהא דלמחר מלורט וטרא כביד טהורות כמיכ"ס: הכי גרסינן היינו דקמי פנונים לבנה ולא גרסינן שנחלקו בה. דלאו דלרב יהודה קאי אלא אמתיני דקמי ליתניהו להביא סנונית לבנה: לאפוקי דביס. הגבלות והדרות נקירות הנחש ושחורות הן: ספיל. מין יונה הוא: ופסול משום טורין. אם לא להניחו משחזקין כמורת חורין כדלמרינן

כרז